

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 8. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 50

Potpis članova Školskoga povjerenstva:

Pečat škole

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova

Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Školsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Školskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo ispravaka odgovora u tim česticama. Netočno se riješeni zadatci, naknadno ispravljeni odgovori i odgovori napisani u zagradama te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Školsko povjerenstvo.

**U PRVIH ŠEST ZADATAKA JEDAN JE ODGOVOR TOČAN. ZAOKRUŽI SLOVO
ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.**

1 ☐

1. Na prostoru kojega su tipa klime prosječno najveće godišnje količine padalina?

- a) klima tundre b) prašumska klima
c) sredozemna klima d) vlažna snježno-šumska klima

1 ☐

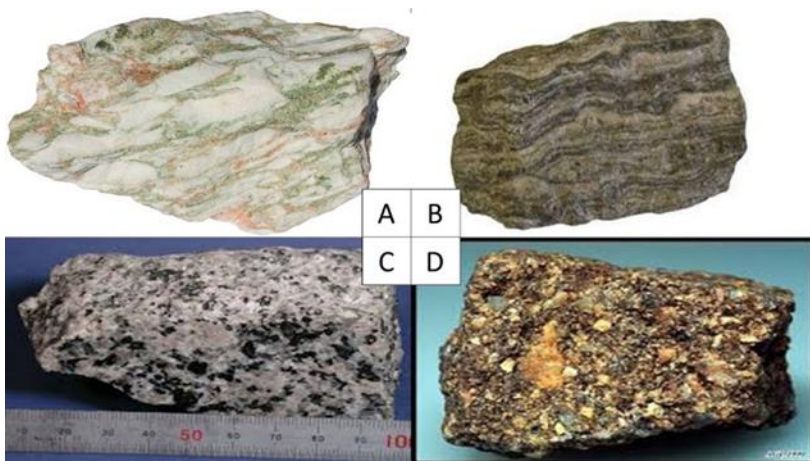
2. Koja je Mjesečeva mijena prikazana na slici?

- a) druga četvrt b) mlađak c) prva četvrt d) uštap

1 ☐

3. Kojim je slovom označena taložna stijena?

- a) A b) B c) C d) D

1 ☐

4. Na kojoj se od navedenih litosfernih ploča ne nalazi ni jedan dio azijskoga kopna (bez otoka)?

- a) Arapska ploča b) Filipinska ploča c) Indijska ploča d) Sjevernoamerička ploča

1 ☐

5. Koje je najkrupnije mjerilo u kojemu se izrađuju detaljne topografske karte?

- a) 1 : 10 000 b) 1 : 25 000 c) 1 : 50 000 d) 1 : 100 000

1	
---	--

6. U kojemu će od navedenih gradova najkasnije biti podne po mjesnome vremenu?

- a) Berlin b) London c) Madrid d) Moskva

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA PO DVA SU TOČNA ODGOVORA. ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.

2	
---	--

7. Tijekom kojih su mjeseci datumi na koje su u našim krajevima dan i noć jednakoga trajanja?

- a) siječanj b) ožujak c) lipanj
d) rujan e) prosinac

2	
---	--

8. Koji od navedenih planeta imaju dva ili više prirodnih satelita?

- a) Mars b) Merkur c) Neptun
d) Venera e) Zemlja

2	
---	--

9. Koje su od navedenih tvrdnja o kometima točne?

- a) Često je vidljiv njihov rep koji čine plinovi.
b) Neki kometi nestanu nakon nekoliko prolazaka pored Sunca.
c) Putanja je većine kometa izdužena kroz nekoliko galaksija.
d) U narodu se često nazivaju zvijezdama padalicama.
e) Većina kometa dolazi iz pojasa asteroida između Marsa i Jupitera.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA TEKSTA.

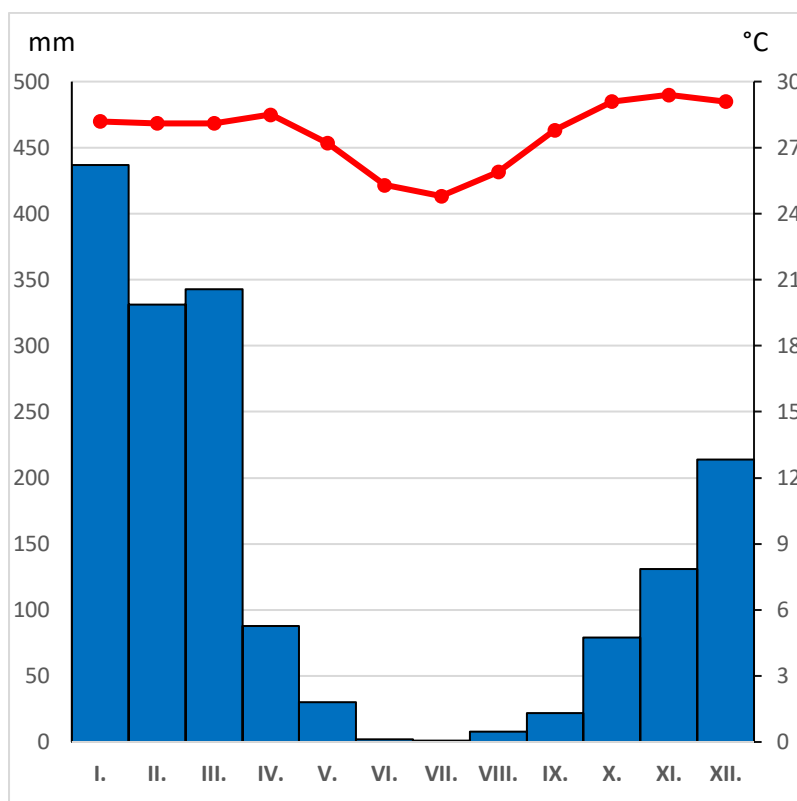
Već napušteni grad Grindavik na jugozapadu otoka doslovno propada u tlo, a njegovih četiri tisuće stanovnika vrlo se vjerojatno u svoje domove nikada neće moći vratiti. Nije isključeno da bi se erupcija mogla dogoditi u moru. Na pet kilometara dubine tutnji magma koja pokušava izbiti na površinu. Ceste u Grindaviku popucale su od seizmičke aktivnosti, a tlo se pomaknulo za metar. (hrt.hr; 19. studenoga 2023.)

2	
---	--

10. Ime je otoka na kojem se odvijaju opisani procesi _____, a naziv je gibanja litosfernih ploča koje izaziva opisane promjene

_____.

**SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA
KLIMATSKOGA DIJAGRAMA DARWINA I GEOGRAFSKE KARTE.**

2

11. Slovena je oznaka klimatskoga razreda kojemu pripada tip klime prikazan na dijagramu _____, a naziv je tipa klime prikazanoga na dijagramu _____.

_____ klima.

1

12. Godišnja temperaturna amplituda u Darwinu iznosi _____ °C.

1

13. Naziv je godišnjega doba s najvećom količinom padalina u Darwinu _____.

Prostor za računanje:

1

14. Koji je najrašireniji prirodni biljni pokrov na područjima s tipom klime prikazanim na dijagramu? (zaokruži slovo ispred točnog odgovora)

a) makija

b) savana

c) stepa

d) tropska kišna šuma

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI PAROVE UPISOM SAMO JEDNOGA SLOVA NA CRTU ISPRED PONUĐENIH ODGOVORA. TRI CRTE MORAJU OSTATI PRAZNE.

2

15. Poveži topografski znak s pripadajućim opisom.

A – •79

B –

____ jama ____ kamenjar ____ kota
____ oranica ____ pustinja

U SLJEDEĆEMU ZADATKU POVEŽI POJMOVE UPISOM JEDNOGA SLOVA IZ DESNOGA STUPCA NA SVAKU CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOME STUPCU. DVA SE POJMA IZ DESNOGA STUPCA NE MOGU POVEZATI.

3

16. Poveži tipičnu biljku s tipom klime kojemu pripada.

____ mahagonij

A) klima tundre

____ mahovina

B) prašumska klima

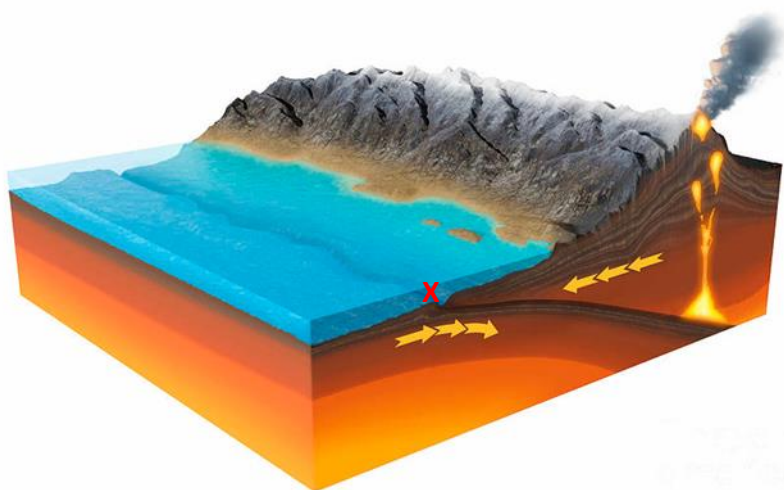
____ smreka

C) stepska klima

D) umjereno topla vlažna klima

E) vlažna snježno-šumska klima

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

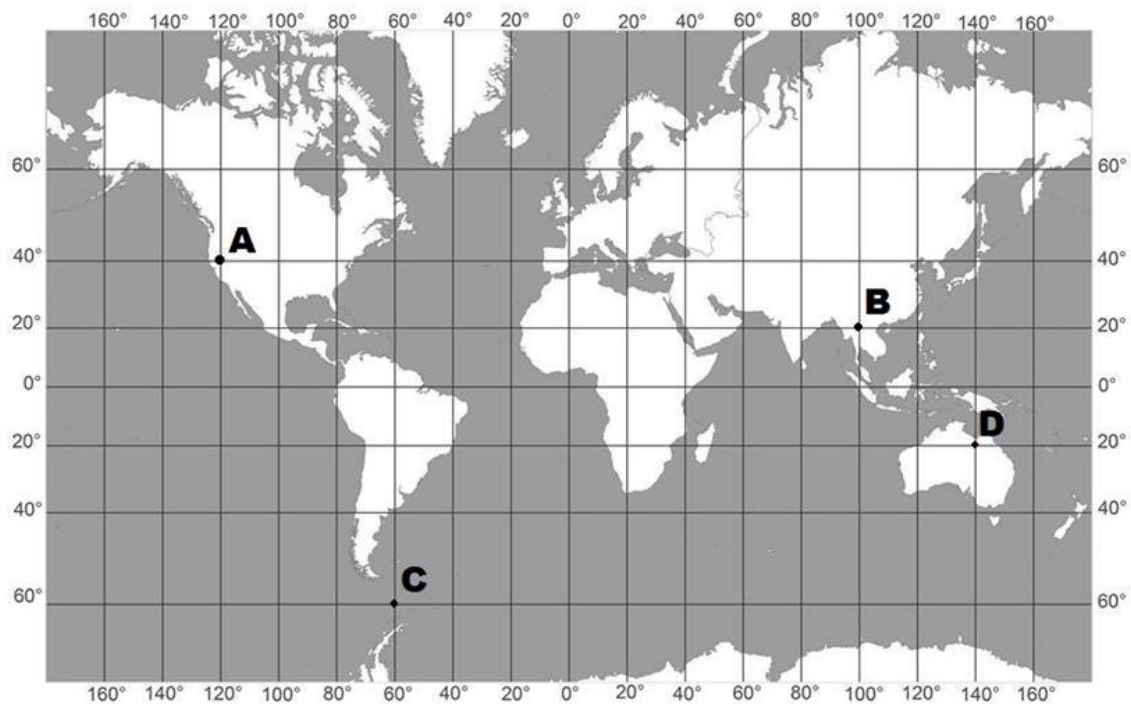
2

17. Naziv prikazanog tipa granice litosfernih ploča je

divergentna/konvergentna/transformna granica (*zaokruži točan dio tvrdnje*). Reljefni oblik označen znakom X nastao u podmorju nazivamo

_____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

1

18. Odredi geografsku širinu i dužinu točke koja se među zadanim smjestila najbliže južnoj granici žarkoga pojasa.

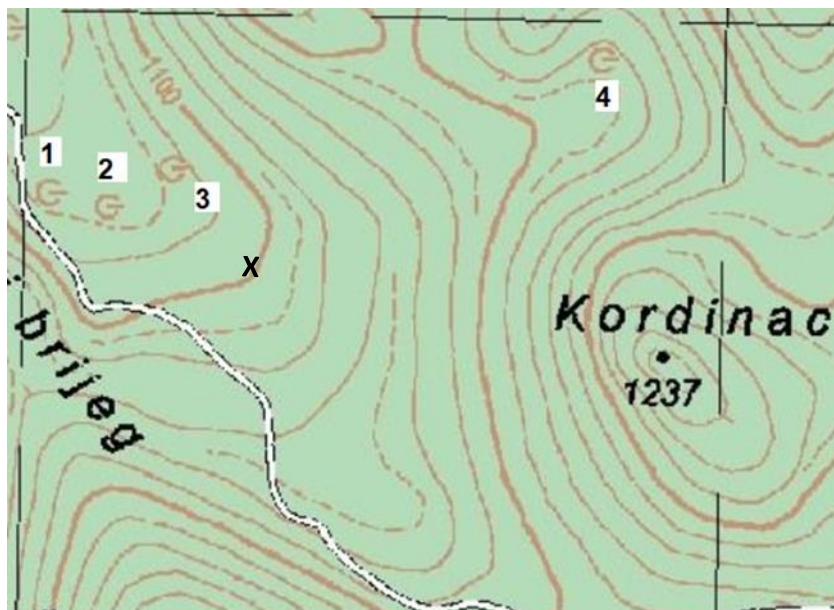
_____ ° _____ geografske širine i

_____ ° _____ geografske dužine

1

19. Ucrtaj točku **E** koja se nalazi 40° sjevernije i 40° zapadnije od točke C.

**SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA ISJEČKA
TOPOGRAFSKE KARTE.**

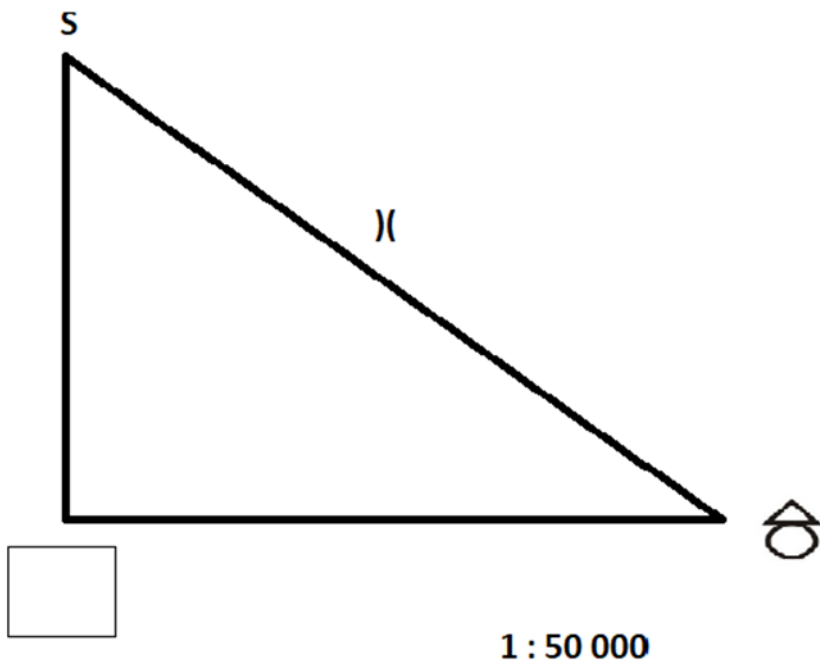
2 **20.** Visinsku razliku između dviju izohipsa nazivamo _____, a na priloženome isječku iznosi _____.

2 **21.** Naziv je topografskoga znaka na isječku označenoga brojevima 1 – 4 _____. Od ta četiri, objekt koji se nalazi na najvećoj nadmorskoj visini označen je brojem _____.

1 **22.** Relativna visina između najvišega vrha na isječku i znaka X iznosi _____.

Prostor za računanje:

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE SKICE KRETANJA.

3

23. Dvije skupine planinara krenule su iz smjera stajališta (S) prema dvama različitim ciljevima. Prva se skupina kretala pod azimutom od 180° k crkvi. Ucrtaj topografski znak za crkvu u za to predviđen kvadratić. Druga se skupina kretala pod azimutom od _____ $^\circ$ prema kolibi. Što prikazuje topografski znak koji se nalazi na putu skupine koja se kretala od stajališta prema kolibi? _____

1

24. Planinari su se iz druge skupine nakon dolaska do kolibe zaputili prema crkvi. Prema kojoj su se strani svijeta kretali? _____

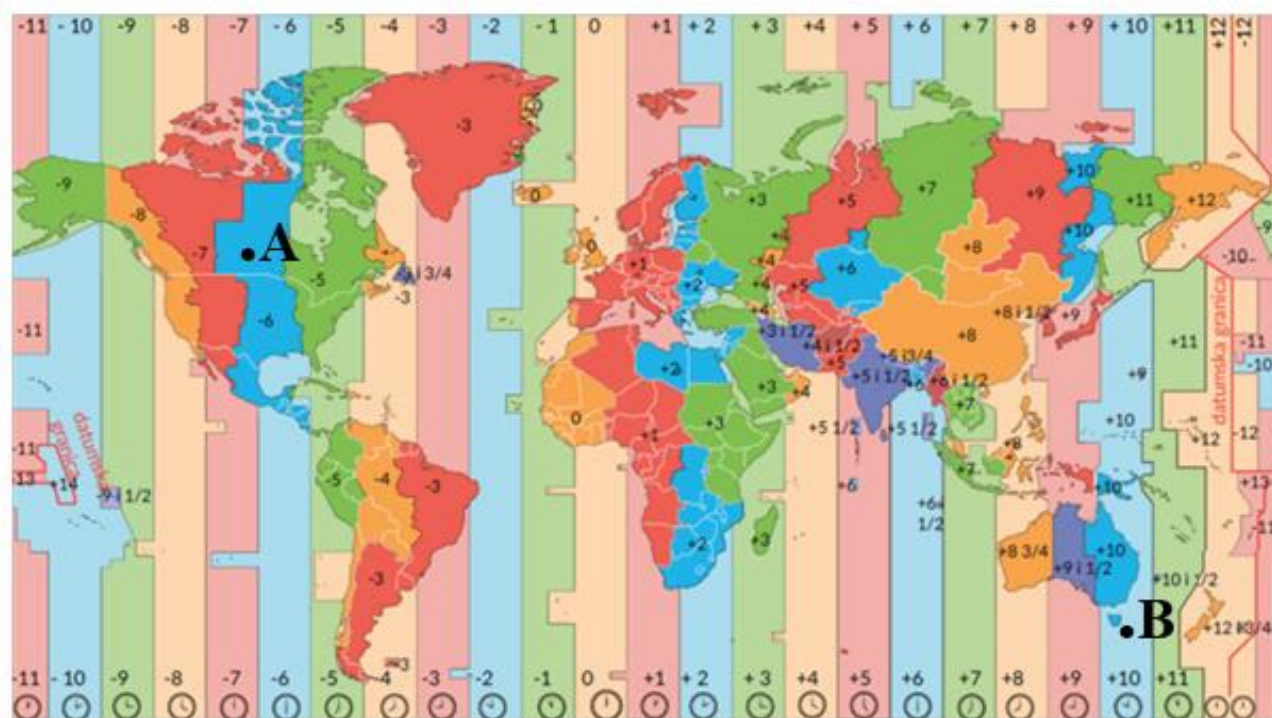
1

25. Ako je udaljenost između crkve i kolibe u prirodi 5 km, kolika bi njihova udaljenost trebala biti u zadanome mjerilu skice kako bi ona bila točna?

_____ cm

Prostor za računanje:

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE KARTE.

2

26. Ako je u Hrvatskoj 9 sati, koliko je sati u zadanim točkama?

A _____

B _____

1

27. Zrakoplov je poletio s juga Grenlanda i nakon 10 sati leta sletio na krajnji jug Afrike u 20 sati. Koliko je sati bilo na jugu Grenlanda kad je zrakoplov poletio?

U SVAKOME OD SLJEDEĆIH TRIJU ZADATAKA TRI SU POGREŠNA POJMA.

PRONAĐI IH I PREPIŠI U PRVI STUPAC TABLICE, A UZ NJIH U DRUGI STUPAC, U ISTOME REDU, UPIŠI TOČNE POJMOVE.

3

28. U tekstu koji govori o Sunčevu sustavu tri su pogrešna pojma. Pronađi ih u tekstu i prepisi u lijevi stupac tablice, a u desni stupac upiši točan pojam.

Sunčev sustav čine zvijezda Sunce, osam planeta te brojna manja tijela. Planeti se dijele na unutarnje i središnje. U obje su skupine po četiri planeta. Kreću se oko Sunca po kružnoj putanji. Zemljina revolucija traje približno 365 dana i 6 sati, a najdulji period revolucije ima Jupiter.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

3

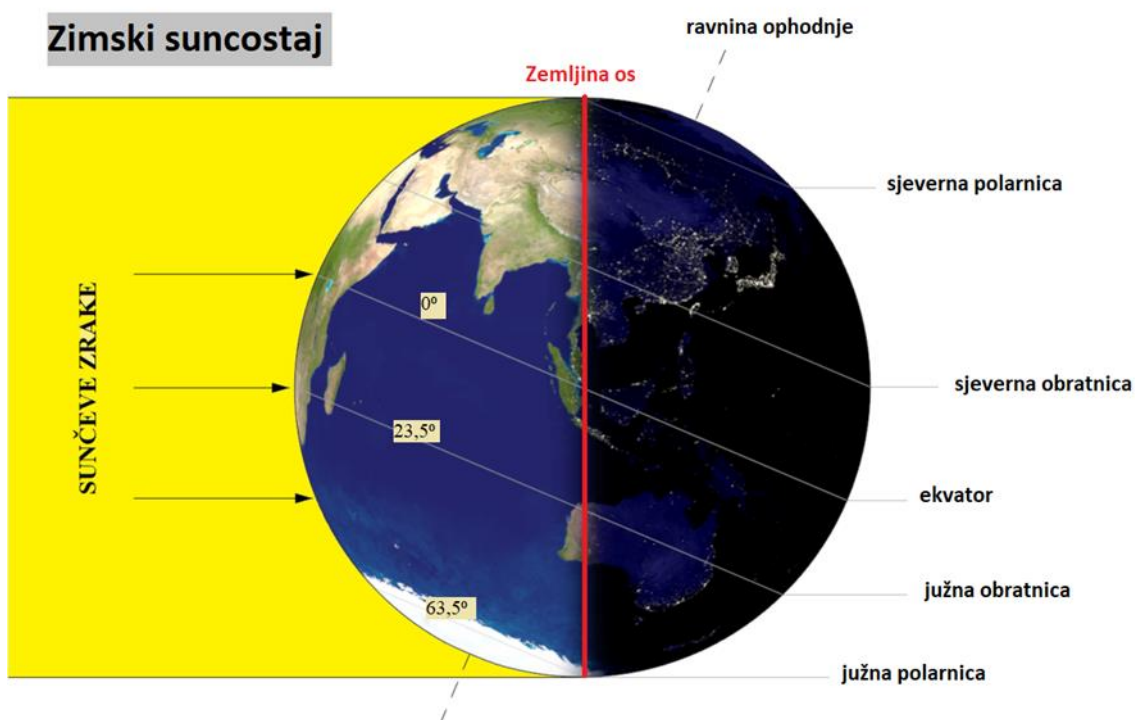
29. U tekstu koji govori o topografskim kartama tri su pogrešna pojma. Pronađi ih u tekstu i prepisi u lijevi stupac tablice, a u desni stupac upiši točan pojam.

Za izradu službenih topografskih karata u Republici Hrvatskoj zadužena je Državna geografska uprava. Topografske se karte često dopunjuju jer se prostor mijenja. Elementi topografske karte su geometrijski i geografski. Uz okvir karte upisane su vrijednosti geografskih koordinata. Društveni su sadržaji koji se prikazuju na topografskim kartama reljef, vode, vegetacija itd.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM

3

30. Na skici koja prikazuje položaj Zemlje u odnosu na Sunce tri su pogrešna pojma. Pronađi ih na skici i prepisi u lijevi stupac tablice, a u desni stupac upiši točan pojam.

POGREŠAN POJAM	TOČAN POJAM